

proistječe iz ugovornog odnosa stranaka, i za nju vrijedi jednogodišnji zastarni rok. Uzgred sud napominje da nije stekao uvjerenja da je producent automobila tužitelju otkazao poslovnu suradnju isključivo zbog štete koja je nastala na automobilima koji su bili predmet ovoga spora.

/DMF 1962, str. 493/

B.J.

Bilješka.- Stajalište suda, da u gornjem slučaju komercijalna šteta proizlazi iz povrede brodarove ugovorne odgovornosti, potpuno je opravdano. Medjutim, bez obzira na razloge koji su utjecali da je sud odbio tužbeni zahtjev za ovu štetu, treba istaći da brodar, u granicama svoje ugovorne obveze, ne odgovara za komercijalne štete. Iznimku čine jedino slučajevi zakašnjenja, jer zakašnjenjem nastaju takve vrsti šteta. Ovo načelo može se izvesti i u našem pravu na osnovi čl. 53 i 55 Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova. Čini nam se da je prestrog zahtjev da priznanje duga mora biti pismeno, te da mora sadržavati i visinu dugujućeg iznosa. Naše pravo ne stoji na tako strogom stajalištu, pa će i usmeno priznanje biti dovoljno. Naročito nije potrebno da priznanje sadrži i visinu dugujućeg iznosa. U koliko priznanje taj iznos i sadrži, znači, u koliko nema posebnih okolnosti koje govore protivno, da se ono odnosi samo do navedenog iznosa. Pregovori medju strankama, kao i primanje protesta na znanje, neće ni u našem pravu utjecati na prekid, ni na obustavu zastare.

B.J.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 28.X 1961.

Cie d'assurances générales c/a Sté Chastellain & Cie, Sté Dewulf, Caileret et fils, Sté Francasiatic i Cie française su sucre

Prirodno svojstvo robe - Pretpostavlja se da je šteta nastala prirodnim svojstvom robe ako tužitelj ne može dokazati krivnju broдача ili njegovih ljudi u manipuliranju s teretom

Brodar je prevezao određenu količinu šećera u jutanim vrećama. Na odredištu je utvrđeno da je jedan dio šećera oštećen vlagom. Osiguratelj je primaocu nadoknadio štetu, i tuži broдача da mu isplaćenu svotu nadoknadi. U tužbi navodi da je teret oštećen krivnjom broдарevih ljudi. Brodar se brani navodeći da je kvar šećera posljedica njegovog prirodnog svojstva, jer da je opće poznato da je šećer jako higroskopičan.

Prvostepeni sud je brodaru oslobodio. Drugostepeni su je tu presudu potvrdio. Razlozi suda u bitnim crtama, jesu slijedeći:

Medju strankama je nesporno da je šećer, prije nego li je bio ukrcan na brod, bio više dana uskladišten na otvorenom skladištu u luci ukrcaja. Iz meteoroloških izvještaja proizlazi da je upravo tih dana vlažnost zraka bila veoma velika, tako da je iznosila do 92%. Sud je utvrdio da su jutene vreće, u kojima je bio šećer, bile srednjega kvaliteta. Na odredištu su vještaci prisustvovali otvaranju brodskih skladišta i utvrdili da je teret bio propisno složen, da su vreće bile potpuno izolirane i zaštićene, i da nije bilo znakova koji bi dali naslućivati da je u skladište prodrila voda, odnosno koja druga tekućina. Na osnovi ovakvoga činjeničnog stanja, sud zaključuje da je šteta posljedica prirodnog svojstva robe, za koju štetu brodar ne odgovara.

/DMF 1962, str. 531/

B.J.

APELACIONI SUD, Genova

Presuda od 9.III 1961.

S.C.I.E c/a LOMBARDA LIGURE

Sukcesivni prijevozi - Vrijeme stavljanja brodova na raspolaganje za ukrcaj - Početak toka zastare za plaćanje vozarine koja je plativna nakon potpisa teretnice - Protest nije potreban za očuvanje prava koje proizlazi iz ugovora stranaka

Stranke su sklopile ugovor o sukcesivnim prijevozima. Medju ostalim bilo je ugovoreno da će brodar stavlјati na raspolaganje brodove za ukrcaj tereta "otprilike svakih 30-40 dana". Ukoliko naručitelj-kreator ne bi ukrcao ugovornu minimalnu količinu tereta, dužan je do te količine platiti i mrtvu vozarinu /prazno za puno/. Vozarina je plativna potpisom i izdavanjem teretnice.

Medju strankama je nastao spor. Brodar je tvrdio da je izvršavao svoje ugovorne obveze, ali da naručitelj na nekim brodovima nije ukrcao dovoljnu količinu tereta. Traži, u skladu s uvjetima ugovora, plaćanje vozarine i za neukrcani dio tereta. Naručitelj sa svoje strane iznosi da brodar nije dostavljao brodove u skladu s ugovorenim uvjetima, već da ih je dostavljao prije, pa da prema tome nije ni bio dužan ukrcati onu količinu tereta koja je bila ugovorena. Osim toga stavlјa i prigovor zastare. Nadalje iznosi da brodar nije prilikom ukrcaja protestirao manje ukrcani teret, te da je izgubio pravo naknadnog zahtjeva.